

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Školní rok 2020/21

Základní škola Moravská Nová Ves

Školní 396

691 55 Moravská Nová Ves

Ředitelka školy: Mgr. Hana Grossmannová

Výchovný poradce: Mgr. Soňa Petrjanošová

Vypracovala Mgr. Jana Budišová, školní metodik prevence

Důležitost a význam MPP

„Minimální preventivní program“ (dále jen MPP - konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků školy. Je vypracován na období jednoho školního roku školním metodikem prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je průběžně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti jeho realizace za školní rok je součástí výroční zprávy o činnosti školy.

Z výše uvedeného je jasné, jak je pro školní prevenci minimální program a její vztahy v ní důležitý. Při tvorbě MMP je vhodné vycházet z charakteristiky školy a z jejích možných zdrojů.

1. Základní údaje

Název školy:	Základní škola Moravská Nová Ves, Školní 396, 69511
Ředitel školy:	Mgr. Hana Grossmannová
Telefon:	519 343 961
e-mail:	hana.grossmannova@zsmnves.cz
Výchovný poradce:	Mgr. Soňa Petrjanošová
Telefon:	511 119 843
e-mail:	sona.petrjanosova@zsmnves.cz
Metodik prevence:	Mgr. Jana Budišová
Telefon:	519 343 960
e-mail:	jana.budisova@zsmnves.cz

2. Charakteristika školy

Základní škola Moravská Nová Ves, okres Břeclav je venkovská škola umístěna ve dvou asi 300m od sebe vzdálených budovách. Školu navštěvuje 274 žáků, na jejichž vzdělávání se podílí 21 pedagogických pracovníků a 3 asistenti pedagoga. Součástí školy jsou 3 oddělení školní družiny. Každá třída má svoji kmenovou třídu a dále žáci navštěvují 3 odborné pracovny. Škola nemá vlastní školní jídelnu, žáci se stravují ve školní jídelně, která je součástí mateřské školy vzdálené asi 150m. Žáci 1. – 3. třídy jsou do jídelny odváděni společně, žáci zbývajících tříd odchází sami. Do školy dochází místní děti, ale také děti z nedalekého Týnce a Hrušek. Budova 2. stupně má k dispozici malou tělocvičnu, přiléhá k ní sportovní areál s atletickým oválem, sportovní hřištěm a travnatou plochou. Sportoviště může škola využívat pro volnočasové aktivity.

Z výše uvedeného jsme jako rizikové vyhodnotili: chodby v přízemí hlavní budovy (chodba ve tvaru písmene L, kdy v jedné části jsou třídy a v druhé šatny a záchody), WC na obou budovách, sportovní areál ve dvoře školy. Zde jsou zajištěny zvýšené dozory pedagogickými, ale i nepedagogickými (sportovní areál) pracovníky. Také autobusové zastávky jsou jedním z rizikových míst.

Při tvorbě MPP jsou vždy podkladem hodnocení předchozího školního roku, aktuální situace a připomínky jednotlivých pedagogických pracovníků. Je vytvářen v souladu se školním řádem a jeho aktivity prolínají příslušné oblasti RVP v podobě ŠVP. Žáci a rodiče jsou seznámeni se školním řádem, který je vyvěšen na webových stránkách školy, rodiče podepisují výtah v žákovské knížce.

Školní rok 2019/20	Počet tříd	Počet ročníků	Počet žáků
1. stupeň	9	5	157
2. stupeň	5	4	117
Celkem	13	9	274

3. Informační zdroje

Vnitřní informační zdroje:

- časopis Prevence
- webová stránka školy: www.zsmnves@seznam.cz
- školní řád
- schránka důvěry
- email školního metodika prevence: jana.budisova@zsmnves.cz
- emaily dalších členů školního poradenského pracoviště:
výchovný poradce: sona.petrjanosova@zsmnves.cz
- školní rozhlas, nástěnky
- výuková DVD

Vnější informační zdroje

- uloženy u ŠMP, VP, vedení školy, sborovna

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

- vytváří širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a rizikového chování
- realizuje preventivní programy na škole a sleduje jejich účinnost
- zajišťuje služby kariérového poradenství pro žáky
- připravuje podmínky pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných žáků
- buduje příznivé sociální klima na škole i v jednotlivých třídách
- vytváří předpoklady pro dlouhodobé snižování neprospěchu žáků
- zajišťuje včasnou intervenci při aktuálních problémech žáků a třídních kolektivů
- poskytuje metodickou podporu pedagogickým pracovníkům
- prohlubuje a zlepšuje komunikaci mezi školou a rodiči
- koordinuje služby ŠPP s dalšími poradenskými institucemi

Školní poradenské pracoviště je tvořeno výchovným poradcem, školním metodikem prevence (zároveň speciální pedagog). Členové poradenského týmu vycházejí při své práci ze znalosti prostředí a atmosféry školy, úzce spolupracují a jejich činnosti se prolínají.

4. Analýza současného stavu

Při tvorbě MPP jsme vycházeli ze současného stavu a z evaluace předchozích let. Velkým přínosem pro naši školu ve všech oblastech prevence je efektivní práce poradenského pracoviště, zlepšení problémové komunikace mezi kolegy i rodiči, jednotný postup všech zúčastněných. Snažíme se také více zjišťovat příčiny některých projevů, které mohou být jak na straně žáka, tak na straně školy. Odhalení příčin bez zbytečných škatulkování žáků může řešit problém včas bez zbytečných sankcí. Dodržování nastavených pravidel povede k eliminaci závažnějších projevů chování.

Rodiče jsou o aktivitách informováni na třídních schůzkách a prostřednictvím webových stránek. Pedagogičtí pracovníci jsou seznámeni s MPP na pedagogické radě. Na základě jejich požadavků, vyhodnocování měsíčních výstupů ohledně počtu, způsobu a efektivitě řešení situací v jednotlivých třídách, jsou jim předkládány preventivní aktivity školy.

Školní metodik prevence (dále ŠMP) vede deník, který slouží k záznamům jednotlivých šetření v oblasti prevence rizikového chování.

Dlouhodobé cíle

Tyto se zaměřují v delším časovém horizontu na skupiny, kterých se budou týkat

4.1 Žáci

MPP se týká všech žáků naší školy. Práce s nimi začíná už první den při příchodu do školy a týká se hlavně třídních učitelů. Při vytváření nového třídního kolektivu je nutné se mezi sebou dobře poznat a od začátku se vzájemně respektovat.

- Tady přichází první cíl - stanovit ve třídě správný žebříček hodnot neboli třídních pravidel. Je vhodné do jeho tvorby zapojit celou třídu. Popsaná škála hodnot by měla viset ve třídě všem na očích a nejen učitelé, ale samotní žáci by měli dohlížet na jejich dodržování.
- Dalším cílem je naučit děti řešit různé problémy bez „podpůrných“ látek. V průběhu celé školní docházky se žáci potýkají s různými úkoly, které mohou produkovat jejich problémy. Zde přichází na řadu vytváření důvěry mezi učitelem a žákem. Učitel nesmí být pouze přísnou a nedotknutelnou autoritou, ke které s děsem v očích děti vzhlíží.

Naopak, žák by měl cítit, že jsem zde pro něj v době výuky jako nositel informací, ale také o přestávce, kdy se potřebuje svěřit s nějakým problémem, nebo si třeba ověřit správnost svého názoru nebo vyslovení nějaké obavy, strachu. Je jedno, ve kterého učitele má důvěru, ten ji ovšem nesmí zklamat. Budování takové důvěry je proces a žáci by měli časem pochopit, že každý jejich problém lze v klidu vhodným způsobem vyřešit, že život přináší neustále nějaké problémy a ty jsou k tomu, aby se řešily. K tomu je ovšem nutné, postupně vytvářet u dětí sebedůvěru, podporovat ji, budovat zdravé sebevědomí, vyslovovat názory nahlas a nebát se za nimi stát. Tlak vrstevníků může být enormní a ustát vlastní názor není lehké ani pro dospělého člověka. Jedinec by měl pochopit a měl by být veden k názoru, že se má na škole vždy na koho obrátit o pomoc (třídní učitel, oblíbený učitel, vedení školy) a neměl by mít strach toho využít. V nižších ročnících učitelé začínají s dětmi nacvičovat způsoby komunikace, respektování se, učí se rozlišovat, co je dobré a co špatné, jednat čestně, zásady slušného chování. Je to běh na dlouhou trať a chce to hodně trpělivosti a každodenní práce. Zdá se, že dnešním problémem bude naučit děti správně komunikovat mezi sebou, v kolektivu a také směrem k autoritě. Počítačová technika v tomto ohledu staví děti do pasivity, vede k jednoduchému až primitivnímu vyjadřování a někdy k bezohlednosti a vulgaritě.

Dalším cílem na naší škole je, postupně měnit špatné postoje žáků. Zaměřujeme se hlavně na sebeovládání, slušnost, pěkné mezilidské vztahy.

Škola dětem nabízí škálu trávení volného času. V různých zájmových útvarech se učí komunikovat i s jinými dětmi, oslovují se jménem, ukazují, co umí a tím si zvedají sebevědomí, učí se pravidlům fair-play, vzájemnému respektu a pomoci.

4.2 Učitelé

Další skupinou, na kterou se dlouhodobě zaměřujeme, jsou učitelé. Učitel je rozhodující složkou ve výchovném procesu, je jeho iniciátorem. Učitelé silně ovlivňují utváření osobnosti dítěte. Osobní příklad učitele a jeho kouzlo osobnosti jsou v procesu vzdělávání nenahraditelné. Jeho způsobilost je souhrnem odborných znalostí, pedagogických schopností, charakteru a morálních vlastností, organizačních schopností, komunikačních dovedností a hlavně vztahu k dětem. Z toho je zřejmé, že na učitele jsou kladeny náročné profesní požadavky. Od učitele se očekává, že bude žáky nejen vzdělávat, ale i vychovávat. Není snadné sloučit oba momenty.

Učitelé by se měli snažit řešit problémy dětí i na neformální úrovni. Problém je část v časovém presu, ve kterém se nacházejí.

4.3 Rodiče

Třídní učitel by se měl zajímat o svou třídu co možná nejvíce. Na třídních schůzkách s rodiči hovořit o trávení volného času dětí a informovat o volnočasových aktivitách na škole. Také by měl rodiče informovat o nebezpečí v oblasti sociálně patologických jevů a o aktivitách školy, které v tomto ohledu provádějí v oblasti prevence. Vedle programu prevence na škole by se měli rodiče seznámit se školním řádem, s MPP a měli by znát kontakty, kam se mohou v případě potřeby obrátit. Školní řád, dodatek ke školnímu řádu a potřebné kontakty jsou zveřejněny na webových stránkách školy. Rodiče by měli být informováni, že prevence je na naší škole součástí výuky, hlavně ve výchovných předmětech, kde je větší prostor pro diskusi s dětmi. Zařazujeme do výuky aktuální témata spojená s problematikou sociálně patologických jevů, i v podobě referátů, aktualit apod. Nestačí ale memorování učitele v hodině o škodlivosti návykových látek apod. Žák by měl cítit jasný negativní postoj pedagoga, podpořený výchovným vlivem v rodině. Dobré je pozvat si do školy odborníka v dané oblasti, který danou problematiku rozkryje žákům jiným způsobem a působí i tím, že vystupuje jako nová odborná autorita v oboru. Žáci při aktivitách s odborníkem často ztrácejí ostych a ptají se na věci, které by jinak byly ve výuce považovány za „tabu“. Kromě toho žáci vidí různé vzory ve svém okolí, působí na ně spousta mimoškolních vlivů. Chceme, aby rodič věděl, že naše škola v této oblasti vyvine maximální úsilí, aby chránila jeho dítě před sociálně patologickými jevy, a také jaké prostředky k tomu použije.

4. 4 Školní metodik prevence

Ke zvýšení efektivity prevence je nutné, aby ve škole panovala atmosféra důvěry a bezpečí. K tomu je zapotřebí pozitivně naladěné prostředí. Cílem ŠMP je vytváření zdravého prostředí, bezpečí a dobré spolupráce na škole. Úloha ŠMP není na škole vůbec jednoduchá. Vychází z požadavků vedení školy a soustřeďuje se na koordinaci, zpracování, vyhodnocování a podávání informací. Koordinace spočívá v zapojení do preventivní činnosti co nejvíce subjektů na škole i mimo ni. Zpracovává jak agendu ohledně školních přestupků,

tak krizové plány, MPP, vede administrativu v této oblasti, zpracovává a vyhodnocuje monitorovací zprávu za každý školní rok. ŠMP je na škole nápomocen třídním učitelům při řešení přestupků, objednává programy primární prevence, spolupracuje s poradenskými pracovišti.

Cílem je zapojit ve větší míře ostatní učitele do spolupráce na plnění MPP. Hlavně třídní učitel může být velkým pomocníkem ve vztahu škola – rodina.

ŠMP má k výkonu své funkce patřičné vzdělání, využívá odborné časopisy a semináře, dostupnou odbornou literaturu, aktualizuje poznatky. Vzdělávací programy a nabídku školení dává na vědomí ostatním pedagogickým pracovníkům, kteří ji začínají využívat. Prostřednictvím pravidelných výstupů na měsíční poradě předává důležité informace ostatním pedagogům. Třídní učitel konzultuje problém se ŠMP i individuálně.

5. Krátkodobé cíle pro cílové skupiny

V tomto školním roce se zaměříme zejména na:

- Důsledné dodržování školního řádu, zejména používání mobilních telefonů a tím vytvoření otevřené komunikace bez použití mobilů
Upevňováním, aktivním používáním základních pravidel slušného chování a znalostí výchovných opatření napomáhat **kamarádskému chování bez vulgarismů**
- **Zmapováním náchylnosti žáků k rizikovému chování**, práce třídního učitele popřípadě dále spolupracovat s PPP Břeclav
- Aktivní práci v třídních hodinách a prostřednictvím programů společnosti Podané ruce minimalizovat rizikového chování
- Využívání volnočasových aktivit
- Spolupráce s ostatními institucemi

6. Realizace MPP

6.1 Realizace konkrétních činností na jednotlivých úrovních

Školní metodik prevence

- Zajišťuje preventivní programy podle plánu

- Je k dispozici žákům, učitelům i rodičům v případě, že potřebují poradit s určitým problémem
- Řeší ve spolupráci s vedením školy, výchovným poradcem a třídními učiteli rizikové situace
- Účastní se školení a schůzek metodiků prevence
- Zajišťuje informovanost žáků, učitelů a rodičů v oblasti prevence

Pedagogičtí pracovníci

- Všichni pedagogičtí pracovníci školy se seznamují s obsahem MPP, všech jeho součástí (školní řád, krizové plány, metodické pokyny) a o způsobu výměny informací mezi ŠMP a jimi
- Všichni třídní učitelé budou seznámeni s požadavky, které na ně v souvislosti s plněním MPP budou kladeny
- Všichni ostatní učitelé se seznámeni se zařazením témat týkajících se prevence do ŠVP a plánů jednotlivých vyučovacích předmětů.
- ŠMP i ostatní pedagogičtí pracovníci budou v rámci možností využívat nabídek na další vzdělávání v souvislosti s problematikou prevence rizikových projevů

Žáci

- Žáci jsou informováni o bezpečném chování ve škole, zvláště pak na rizikových místech školy - šatny, sociální zařízení, prostory chodby, sportovní areál ZŠ. Všude je zajištěn pedagogický dozor
- Žáci budou v rámci výuky určitých předmětů a preventivní strategie školy seznámeni s jednotlivými rizikovými projevy chování a způsoby, jak jim čelit
- Žáci se v jednotlivých ročnících zúčastní preventivních programů, které budou uskutečňovány ve spolupráci se specializovanými pracovišti a organizacemi
- Žákům bude nabídnuta účast na doplňkových akcích, volnočasových a volnočasových aktivitách v rámci nespecifické primární prevence

Rodiče

Rodiče se mohou s obsahem MPP, se školním řádem, dodatky ke školnímu řádu, preventivní strategií školy a veškerými dokumenty týkající se prevence seznámit na webových stránkách školy.

Na žádost bude rodičům také nabídnuto poskytnutí adresáře poskytovatelů služeb s ohledem na problematiku zvládnutí sociálně nežádoucího chování u dětí

Aktivní formy spolupráce s rodiči

- volba zástupců rodičů do školské rady
- kvalitní práce třídních učitelů směrem k rodičům
- pomoc poradenského pracoviště-školní metodik prevence, výchovný poradce
- besedy s rodiči žáků o určitém problému, který školu trápí
- poradenství - ŠMP, výchovný poradce nebo odborné pracoviště (PPP, psychiatr aj.)

Pasivní formy spolupráce s rodiči

- písemná sdělení rodičům - generální souhlas podle GDPR
- informovanost směrem k rodičům o informačních materiálech v oblasti prevence

6.2 Zapracování témat prevence do vzdělávacího procesu

Prevence ve škole je záležitostí všech. Děje se každodenně a je nedílnou součástí vzdělávacího procesu. Primární prevence probíhá zejména v rámci vyučovacího procesu obsažená ve Školním vzdělávacím programu Škola pro život č.j.ZSMNV 228/2017. Každý pedagogický pracovník dbá, aby uplatňovaná prevence sociálně patologických jevů u žáků podle zákona č. 561/ 2004 Sb. byla prováděna komplexně, tj. ve všech oblastech, jichž se prevence sociálně patologických jevů u žáků dotýká, na obou stupních základní školy:

1. ročník

Člověk a jeho svět:

- uč. Domov – záškoláctví, syndrom týraného dítěte
- uč. Naše škola – vandalismus a násilné chování, záškoláctví
- uč. Cesta do školy – rizikové chování v dopravě
- uč. Zdraví – zdravá výživa, drogové závislosti, alkoholismus, kouření
- uč. Okolí školy a bydliště – vandalismus, krádeže, násilné chování, kriminalita a delikvence
- uč. Ve velkém obchodě - vandalismus, krádeže

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení v čítance a v knihách souvislé četby.

2. ročník

Prvouka:

- uč. Domov, naše vlast – ČR – intolerance a rasismus, násilné chování, šikana a kriminalita, agrese

uč. Zdravý životní styl – drogové závislosti, alkoholismus, kouření, virtuální drogy, gambling

uč. Minulost, přítomnost a budoucnost - intolerance a rasismus, násilné chování, šikana a kriminalita, agrese

uč. Osobní bezpečí – vandalismus a násilné chování, kriminalita, šikana

uč. Návykové látky - drogové závislosti, alkoholismus, kouření, kyberšikana

Výtvarná výchova a praktické činnosti:

Průběžně v konkrétních hodinách.

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení v čítance a v knihách souvislé četby.

3. ročník

Prvouka:

uč. Naše vlast ČR - vandalismus, násilné chování, šikana, kriminalita a delikvence

uč. Principy demokracie – extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

uč. Soužití lidí, rodina – násilné chování, syndrom týraného dítěte, domácí násilí

uč. Zdravý životní styl – poruchy příjmu potravy

4. ročník

Vlastivěda:

uč. ČR– vandalismus, násilné chování, kriminalita a delikvence, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

uč. Obrazy z českých dějin

uč. Ochrana přírody – vandalismus, násilné chování, kriminalita, delikvence, drogové závislosti, kyberšikana

uč. Návykové látky

uč. Společenské normy - extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Matematika:

Průběžně – gambling, kriminalita a delikvence.

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Tělesná výchova – rizika v dopravě, netolismus

Přírodověda:

uč. Živá a neživá příroda – vandalismus, násilné chování, krádeže

uč. Etapy života - drogové závislosti, kyberšikana, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

5. ročník

ČJ a literatura:

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Využívání aktuálních literárních podnětů.

Vlastivěda:

uč. Česká republika, Evropa, Svět – vandalismus, kriminalita, rasismus + intolerance

uč. Lidská práva, společenské normy, komunikace, jak být slušným člověkem - extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus, vandalismus, návykové látky

Přírodověda:

uč. Člověk a příroda – vandalismus, kriminalita, delikvence, zdravý životní styl

uč. Lidské tělo – poruchy příjmu potravy, druhy závislosti, netolismus

Matematika:

Průběžně – gambling, kriminalita a delikvence

Tělesná výchova – rizika v dopravě, netolismus

Informatika:

Kyberšikana, zdravý životní styl, netolismus

Po pěti letech by děti měly umět:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- mít základní sociální dovednosti
- umět se chránit před cizími lidmi
- mít základní zdravotní návyky

- umět si správně zorganizovat svůj volný čas
- umět rozlišit léky a návykové látky
- znát přesné informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách
- znát následky užívání návykových látek
- umět odmítat

6. ročník

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Výchova k občanství:

uč. Člověk ve společnosti, naše škola – rasismus a intolerance, vandalismus a násilné chování, šikana

uč. Lidská setkání - lidská práva - rasismus a intolerance, vandalismus a násilné chování, šikana, kyberšikana

uč. Naše obec, region, kraj

Výchova ke zdraví:

uč. Vztahy mezi lidmi a formy soužití – vandalismus a násilné chování, vrstevnické vztahy, rasismus a intolerance

uč. Výživa a zdraví - anorexie, bulimie-poruchy příjmu potravy, sebepoškozování, návykové látky

uč. Rizika ohrožující zdraví – drogová závislost, gambling, kriminalita a delikvence, násilné chování, šikana, kyberšikana

Přírodopis:

uč. Země a život (jednobuněčné a mnohobuněčné organizmy) – vandalismus, rasismus, násilné chování

Dějepis:

Průběžně dle obsahu osnov – násilné chování, vandalismus (Pravěk + Starověk)

7. ročník

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Zeměpis:

Zeměpis světadílů a oceánů

uč. Amerika – rasismus, vandalismus, násilné chování, drogové závislosti

uč. Asie

uč. Evropa

uč. Politické rozdělení světa

Dějepis:

uč. Středověk – rasismus, xenofobie, intolerance

Výchova k občanství:

uč. Člověk ve společnosti, zásady lidského soužití – antisemitismus, xenofobie, rasismus, šikana, kyberšikana

uč. Vnitřní svět člověka – komunikace, šikana, kyberšikana, sebepoškození

uč. Člověk, stát a právo, lidská práva– kriminalita, násilné chování, vandalismus, záškoláctví, krádeže, netolismus

8. ročník

Český jazyk a literatura:

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Chemie:

Průběžně dle učebního plánu (chemické reakce) – drogové závislosti, vandalismus, kriminalita

Zeměpis:

Zeměpis ČR

uč. Obyvatelstvo – rasismus

uč. Můj domov – vandalismus

Dějepis:

uč. Novověk – intolerance, vandalismus, násilné chování, agrese

uč. První světová válka - rasismus, nacionalismus, drogové závislosti, agrese,

9. ročník**Český jazyk a literatura:**

Průběžné čtení ukázek v čítance a v knihách souvislé četby.

Chemie:

Průběžně dle konkrétního obsahu látek daných osnovami pro ZŠ.

uč. Chemie ve společnosti – drogové závislosti, vandalismus

Zeměpis:

uč. Typy krajín – vandalismus

uč. Kulturně geografické oblasti – vandalismus, rasismus

uč. Rekreační geografické oblasti

uč. Obyvatelstvo geografické oblasti

Dějepis:

uč. II. světová válka – rasismus a antisemitismus, vandalismus a násilné chování

uč. Totalitní režim – intolerance, homofobie

Informatika:

Průběžně – počítačová kriminalita, závislost na počítačích a internetu, násilí v počítačových hrách, kyberšikana

Výchova k občanství:

uč. Člověk, stát a právní základy státu - kriminalita, násilné chování, vandalismus, záškoláctví, krádeže, netolismus

uč. Mezinárodní spolupráce - rasismus a antisemitismus, vandalismus a násilné chování

uč. Globalizace- extremismus, rasismus a antisemitismus

Výchova ke zdraví:

Uč. Vztahy ve dvojici – rizikové sexuální chování, šikana, kyberšikana, násilné chování, poruchy příjmu potravy

Uč. Zdravý způsob života a péče o zdraví – rizikové chování, návykové látky, kybešikana, netolismus

Žáci by před opuštěním ZŠ měli znát a umět

- pojmenovat základní návykové látky
- znát jejich účinky na lidský organizmus
- orientovat se v problematice závislosti
- znát základní právní normy
- vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku
- posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat, odmítat
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti

6.3 Školní program proti šikanování

Do programu se zapojí podle svých možností třídní učitelé a učitelé odborných předmětů, pokud se jich problematika bude bezprostředně týkat.

- Na počátku školního roku provedou třídní učitelé zmapování vztahů ve třídách, vyhodnotí a seznámí ŠMP. V případě potřeby zapojí PPP- klima třídy. Všichni si ve třídách vytvoří pravidla chování a dbají na jejich dodržování.

- Třídní učitelé 1. - 3. ročníku se během školního roku zaměří na - zdravení, včasný příchod do školy, podepsání svých věcí, jmenování se křestním jménem, trávení volného času, používání slovíčka - děkuji a prosím, půjčování si věcí navzájem.

- Třídní učitelé 4. - 5. ročníku se zaměří na slušné chování k sobě navzájem, zdravení dospělých osob, slušné chování o přestávkách a ve školní jídelně.

- Třídní učitelé 6. - 9. ročníku provedou informační schůzku se žáky na téma šikana, poučí žáky o tomto problému, proberou sankce ve školním řádu. Zaměří se na včasné příchody do školy, včasné a jasné omlouvání dle školního řádu, slušné oslovování se navzájem, udržování osobní zóny v komunikaci.

- Učitelé mající dozor na chodbách se soustředí na chování o přestávkách, běhání po chodbách, běhání z patra do patra, chování na WC, „hraní si různých her.“

- Učitelé informatiky se soustředí na poučení žáků o nebezpečí kyberšikany a možnosti zneužití internetu.
- Všichni pedagogové se seznámí s novým Metodickým pokynem Ministerstva školství k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních.
- Všichni pedagogové se snaží vytvářet přátelské a vstřícné pracovní prostředí, které ale jasně vymezuje hranice a pravidla slušného chování a dbají na jejich dodržování. V případě řešení šikany se pedagog drží krizového plánu. Na konci školního roku ŠMP provede monitoring šikany.

Primární prevence

Aktivita MPP pro žáky: ve spolupráci se společností *Podané ruce Brno* a jinými institucemi dle aktuální nabídky a situace na škole

Termín: *v průběhu celého roku*

Nespecifická prevence

Prevence nespecifická je cílena převážně na žáky, ale účastní se jí i učitelé a rodiče, někdy i občané. Odehrává se formou následujících aktivit a bude probíhat dle vývoje epidemiologické situace.

A/ Tradiční aktivity školy

- práce s integrovanými žáky a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- celoroční projektové dny
- sportovní soutěže ve vybíjené, florbale, kopané, atletice
- exkurze, návštěvy výstav a besedy pro vycházející žáky
- Výlety a exkurze
- Slavnostní loučení s žáky 9. tříd
- Výstavy prací žáků
- Přispívání do školního časopisu
- Návštěvy divadel
- Školní ples

B/ Zájmové kroužky

- Jejich nabídka je vyvěšena na webových stránkách školy

7. Evaluace

MPP nelze chápat jako statický dokument, v průběhu školního roku prochází změnami, které jsou odrazem každodenní práce, přicházejí nové podněty a připomínky od různých subjektů, kterých se tento dokument týká. Evaluace Minimálního preventivního programu není pouze jeho hodnocením, ale slouží také jako základ pro plánování aktivit v rámci prevence na příští rok. Evaluace zahrnuje také počty aktivit a účast v nich. Evaluace probíhá průběžně celý školní rok. ŠMP shromažďuje a zaznamenává výskyt rizikových forem chování, jednání s žáky a rodiči. Dvakrát během školního roku ŠMP hodnotí na pololetní pedagogické radě průběžnou činnost a na závěr roku za přispění TU zpracovává zprávu a hodnocení, které jsou součástí závěrečné zprávy školy.

SEZNAM PŘÍLOH:

Příloha 3- Dopis rodičům ohledně šikany

Příloha 4 – Hodnocení MPP v školním roce 2019/20

Příloha 3

Dopis rodičům ohledně šikany

Vážení rodiče!

Naše škola se v letošním školním roce zaměřila na přátelské klima a bezpečnou školu. Nicméně ani mi nejsme imunní proti výskytu šikanování. Proto chceme být připraveni zachytit případné ubližování slabším hned v počátku a účinně takové bezpráví zastavit. S tímto záměrem jsme vytvořili program proti šikanování. Jeho důležitou součástí je spolupráce nás pedagogů s Vámi – rodiči. Proto Vás prosíme o pomoc.

Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat jednotlivce nebo i skupinu. Jedná se o cílené a opakované fyzické a psychické útoky vůči těm, kteří se neumí nebo nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky (bití, vydírání, loupežení, poškozování věcí) tak i útoky slovní (nadávky, pomluvy, vyhrožování či ponižování). Může se rovněž realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, mluvíme o kyberšikaně. Proto si všimněte doma těchto signálů:

Za dítětem nepřichází domů kamarádi, s žádnými netráví volný čas a neudrzuje kontakt, není zváno na návštěvu k jiným dětem, s nechtí odchází do školy, zvláště mělo-li ji dříve rádo,

odkládá odchod z domova, má strach, nechut' k jídlu. Změnilo trasu do školy, žádá o odvoz do i ze školy, chodí ze školy hladové, i přesto, že má z domu svačinu a oběd, usíná s pláčem, má neklidný spánek, ztrácí zájem o učení, špatně se soustředí, bývá doma smutné, apatické, zmínky o možné sebevraždě, odmítá se svěřit s trápením. Nápadně často ztrácí věci, žádá o peníze, případně je doma krade. Je neobvykle agresivní k sourozencům, často si stěžuje na neurčité projevy břicha nebo hlavy, snaží se zůstat doma. Vyhýbá se docházce do školy, zdržuje se doma více než by bylo obvyklé.

Kdybyste měli podezření či dokonce jistotu, že je Vašemu dítěti ubližováno, bezprostředně se na nás obraťte (na třídního učitele, školního metodika prevence či ředitele školy). Vaši informaci budeme neprodleně a bezpečně řešit.

Příloha 4

Hodnocení činností v rámci prevence rizikového chování žáků na Základní škole Moravská Nová Ves ve školním roce 2019/20

V rámci prevence má škola zpracovaný Školní minimální preventivní program. Tento vychází z pokynů Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže. ŠMPP je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. ŠMPP je založen na podpoře vlastní aktivity žáků, pestrosti forem preventivní práce s žáky, zapojení celého pedagogického sboru školy a spolupráci se zákonnými zástupci žáků.

Všechny aktivity probíhající v rámci prevence jsou v něm obsaženy a byly zpracovány na celý školní rok. Dokument má napomáhat žákům získávat takové kompetence, které snižují riziko výskytu nebo rozvoje určitých forem rizikového chování. Prevence však není cílena pouze na žáky, ale i rodiče a všechny pracovníky školy.

Základem a hlavním pilířem v rámci preventivních aktivit by měla být práce třídního učitele, který napomáhá třídnímu kolektivu spoluvytvářet sociální vazby. Spolu s žáky sestavuje třídní pravidla a vede žáky k jejich dodržování. Stěžejní jsou v tomto třídnické hodiny, které probíhají pravidelně první pondělí v měsíci. Významnou skupinou v rámci prevence jsou zákonní zástupci žáků, kteří jsou informováni o aktivitách školy a podílejí se na plnění cílů ŠMPP a jejich spolupráce je pro tuto oblast nezbytná. Veškerou činnost

koordinuje školní metodik prevence, který je součástí Školního poradenského pracoviště. Pravidelnou činností ŠPP byla propojena práce VP, ŠMP a AS na naší škole.

V tomto školním roce jsme se zaměřili zejména na:

- slušnou komunikaci a preventivní opatření proti šikaně, zejména se zaměřením na kyberšikanu a sociální sítě
- důsledné dodržování školního řádu, zejména používání mobilních telefonů a tím vytvoření otevřené komunikace bez použití mobilů
- upevňování základních pravidel slušného chování a znalostí výchovných opatření – tím napomáhat kamarádskému chování bez vulgarismů
- minimalizovat rizikového chování ve zvolených oblastech prostřednictvím programů společnosti Podané ruce
- využívání mimoškolních aktivit v rámci prevence

Přehled aktivit:

Září:

- Utváření nového kolektivu 6. B – Hájenka Břeclav
- Utváření nového kolektivu 6. A – spaní ve škole
- Tvorba třídních pravidel, třídní samosprávy, řád školy – všichni žáci, rodiče žáků
- Formativní hodnocení – Mgr. Ondráčková - pedagogický sbor
- Jak být dobrým učitelem Mgr. Veselá - ŠMP

Říjen:

- Asertivita a její využití ve školní praxi - Mgr. Hadrava - ŠMP

Listopad:

- Dopravní výchova 4. a 5. třída
- Setkání ŠMP a seminář Děti online - Mgr. Kolouch
- Seminář Třídní klima – Mgr. Adamusová – pedagogický sbor
- Agentura Podané ruce – 2. A a B – Bezpečné užívání chytrých telefonů a tabletů
 - 4. B – Co je šikana a jak ji řešit
 - 7. tř. - Dopady a rizika užívání návykových látek
 - 8. tř. - Intimita a sexuální chování
 - 9. tř. – Rozvoj nezávislé osobnosti

Prosinec:

- Dotazníkové šetření – 4., 5., 6., 7. a 8. tř. - Kyberšikana
- Náhradní rodinná péče – 9. tř.

Leden:

- Hodnocení fungování třídních pravidel v jednotlivých třídách a třídních kolektivech

Březen:

- Jak se nestat obětí sociálních sítí - Bc. Krejčí – 7. a 8. tř.
- Seminář ŠMP – Právní vědomí Dr. Poláková

Dne 10. 3. byly nařízením vlády uzavřeny školy a naše další naplánované aktivity již neproběhly. Budeme se muset v novém školním roce rozhodnout, zda některé aktivity zařadíme do našeho plánu. Školské poradenské pracoviště se schází nejméně 2 x za 14 dnů pravidelně, pokud je potřeba i častěji. Práce tohoto pracoviště je zpracováno ve zprávě ŠPP.

Součástí oblasti prevence je i nespécifická prevence. Žáci pracovali v zájmových útvarech, které nabízí škola, kroužcích podle zájmu. Součástí práce školního metodika prevence je i řešení konkrétních projevů rizikového chování žáků. Tyto jsou vždy řešeny - záznamy vedeny v deníku ŠMP, v záznamech ŠPP - za přítomnosti třídního učitele, popřípadě vedení školy, VP, zákonného zástupce.

V Moravské Nové Vsi 24. 9. 2020

Mgr. Jana Budišová ŠMP